

Forskrift om fremmede organismer

Fastsatt ved kgl. res. xx.xx.2014 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 28, 29, 30 og 31, og lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven) § 7 andre ledd. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet.

§ 2. Stedlig virkeområde

Forskriften gjelder på norsk landterritorium, herunder vassdrag, i Norges territorialfarvann og på Jan Mayen. Forskriften gjelder ikke for Svalbard.

§ 3. Saklig virkeområde

- (1) Forskriften regulerer tilsiktet innførsel av levende eller levedyktige organismer, heretter kalt organismer, omsetning og tilsiktet utsetting av fremmede organismer, utilsiktet innførsel og spredning av fremmede organismer, samt hold av vilt som angitt i § 30.
- (2) Forskriften gjelder ikke ved
  - a) utsetting som reguleres av forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål,
  - b) håndtering av ballastvann som reguleres av forskrift 7. juli 2009 nr. 992 om hindring av spredning av fremmede organismer via ballastvann og sedimenter fra skip,
  - c) hold av vilt i fangenskap og utsetting av vilt i innhegnet område som reguleres av forskrift 15. februar 1999 nr. 357 om hold av vilt i fangenskap, oppdrett av vilt i innhegnet område, og om jakt på oppdrettet utsatt vilt,
  - d) gjenutsetting av viltlevende marine organismer som er unntatt fra ilandføringsplikten i forskrift gitt i medhold av havressurslova § 15,
  - e) innførsel av viltlevende marine organismer når det skjer som ledd i en landing av fangst som er underlagt oppgaveplikt i medhold av havressurslova § 39,
  - f) framstilling og bruk av genmodifiserte organismer som reguleres av genteknologiloven,
  - g) innførsel av sau (*Ovis aries*), geit (*Capra hircus*), storfe (*Bos primigenius taurus*), sebu (*Bos primigenius indicus*), hund (*Canis lupus familiaris*), tamrein (*Rangifer tarandus tarandus*), esel (*Equus asinus*), hest (*Equus caballus*), muldyr, mulesel, huskatt (*Felis catus*), svin (*Sus domesticus*), tamhøns (*Gallus gallus domesticus*), kalkun (*Meleagris gallopavo*), struts (*Struthio camelus*), stokkand (*Anas platyrhyncho*), moskusand (*Cairina moschata*), grågåås (*Anser anser*), svanegås

(*Anser cygnoides*), tamdue (*Columba livia domestica*) og latterdue (*Streptopelia roseogrisea risoria*). Ved utsetting av disse artene gjelder kun de alminnelige krav til aktsomhet i §§ 18 og 19. For de av artene som forekommer både i viltlevende og domestiserte former, gjelder disse begrensningene i forskriftens virkeområde kun for de domestiserte formene. For tamrein gjelder begrensningene i forskriftens virkeområde kun for innførsel eller utsetting som utøves i samsvar med reindriftslovens bestemmelser. Begrensningene i forskriftens virkeområde gjelder heller ikke for hund, huskatt og svin som stammer fra innkryssninger med viltlevende arter.

- (3) Vurderinger etter denne forskriften skal ikke omfatte hensyn til planters, dyrs og menneskers liv og helse som ivaretas av smittevernloven og matloven.

§ 4. Definisjoner

I denne forskriften forstås med

- a) bestand: en gruppe individer av samme art som lever innenfor et avgrenset område til samme tid,
- b) biologisk mangfold: mangfoldet av økosystemer, arter og genetiske variasjoner innenfor artene, og de økologiske sammenhengene mellom disse komponentene,
- c) fremmed organisme: en organisme som ikke hører til noen art eller bestand som forekommer naturlig på stedet,
- d) hagedam: kunstig dam hvor organismer holdes utelukkende for prydformål, som er fysisk adskilt fra, og uten avløp til, andre vassdrag, og som er innrettet og plassert slik at vann og organismer ikke kan slippe ut i andre vassdrag,
- e) innførsel: kryssing av grense på land mot nabostat eller ilandføring fra områder utenfor forskriftens virkeområde,
- f) mikroorganismer: encellede organismer og virus,
- g) naturmangfold: biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold, som ikke i det alt vesentlige er et resultat av menneskers påvirkning,
- h) organisme: enkeltindivid av planter, dyr, sopp og mikroorganismer, inkludert alle deler som er i stand til å formere seg eller overføre genetisk materiale,
- i) organisme av stedegen stamme: organisme som har sitt opphav fra den opprinnelige, lokale bestanden på stedet,
- j) utsetting: utsetting, bevisst utslipp eller deponering som avfall av organismer i miljøet, eller i et innesluttet system der rømming ikke er utelukket,
- k) vassdrag: innsjø, vann, tjern, elv, elvearm, bekk, kanal og kunstige dammer,
- l) vektor: organisme, gjenstand, transportmiddel, løsmasser mv. som kan bære med seg organismer til steder der de ikke forekommer naturlig,
- m) vilt: naturlig viltlevende landpattedyr, fugler, krypdyr og amfibier.

Kapittel II. Innførsel av organismer

§ 5. Forbud mot innførsel

Det er forbudt å innføre organismer som er oppført i vedlegg I.

§ 6. Krav om tillatelse ved innførsel

Det kreves tillatelse for innførsel av organismer som ikke er omfattet av forbudet i § 5 eller unntakene i § 7.

§ 7. Unntak fra krav om tillatelse ved innførsel

- (1) Det kreves ikke tillatelse ved innførsel av
  - a) organismer som er oppført i vedlegg II, såfremt de vilkår som følger av vedlegget etterleves,
  - b) landlevende planter,
  - c) ferskvannsorganismer som kun kan leve ved temperaturer over 5 °C, og som utelukkende skal holdes for pryddformål i innendørs akvarier som er innrettet slik at organismer ikke kan slippe ut,
  - d) marine planter, virvelløse dyr og fisk, som utelukkende skal holdes i beholdere på land, herunder akvarier, som er innrettet slik at organismer ikke kan slippe ut,
  - e) mikroorganismer,
  - f) biologiske plantevernmidler som det er gitt tillatelse til innførsel av i eller i medhold av annet lovverk, og
  - g) sopp og alger til bruk som mat.
- (2) Unntak fra kravet om tillatelse i første ledd bokstav b, c, d, e og g gjelder ikke for organismer som er oppført i vedlegg III.
- (3) Innførsel etter første ledd skal utføres i samsvar med kravene til aktsomhet i kapittel V.

§ 8. Krav om melding ved innførsel

Den som innfører organismer som etter § 7 første ledd bokstav c eller d er unntatt fra kravet om tillatelse, skal gi melding til Miljødirektoratet i samsvar med § 16.

Kapittel III. Utsetting og omsetning av fremmede organismer

§ 9. Forbud mot utsetting

Det er forbudt å sette ut organismer som er oppført i vedlegg IV.

§ 10. Forbud mot omsetning

Det er forbudt å omsette organismer som er oppført i vedlegg IV.

§ 11. *Krav om tillatelse ved utsetting*

- (1) Med mindre utsetting er forbudt etter § 9, eller unntatt fra kravet om tillatelse etter § 12, kreves det tillatelse for utsetting av
  - a) vilt av arter, underarter eller bestander som ikke fra før finnes naturlig i distriktet,
  - b) organismer, unntatt av stedegen stamme, i sjø og vassdrag, og
  - c) øvrige organismer som ikke hører til noen art, stamme eller bestand som forekommer naturlig på stedet.
- (2) Utsetting i sjø og vassdrag av stedegen stamme til kultiveringsformål krever tillatelse etter lakse- og innlandsfiskloven.

§ 12. *Unntak fra krav om tillatelse ved utsetting*

- (1) Det kreves ikke tillatelse ved utsetting av
  - a) organismer som er oppført i vedlegg V når utsettingen tilfredsstillende vilkår som følger av vedlegget,
  - b) landlevende planter i
    - i. private hager,
    - ii. parkanlegg og andre dyrkede områder, hvis plantene i liten grad kan påregnes å spre seg utenfor området, og spredningen ikke kan påregnes å medføre fare for uheldige følger for det biologiske mangfold,
    - iii. transport- og næringsutbyggingsområder, hvis plantene kun kan påregnes å spre seg innenfor slike områder eller områder som nevnt i romertall i og ii, og utsettingen ikke kan påregnes å medføre fare for uheldige følger for det biologiske mangfold,
  - c) norske treslag,
  - d) biologiske plantevernmidler som det er gitt tillatelse til utsetting av i eller i medhold av annet lovverk,
  - e) mikroorganismer,
  - f) akvatiske organismer som det er gitt tillatelse til utsetting av i medhold av akvakulturloven.
- (2) Unntak fra kravet om tillatelse i første ledd bokstav b ii og iii, og bokstav e, gjelder ikke for organismer som er oppført i vedlegg VI.
- (3) Miljødirektoratet kan sette ut vilt som direktoratet av eget tiltak har iverksatt innfangning av i medhold av forskrift 14. mars 2003 nr. 349 om innfangning og innsamling av vilt for vitenskapelige eller andre særlige formål.
- (4) Utsetting etter første og tredje ledd skal utføres i samsvar med kravene til aktsomhet i kapittel V.

§ 13. *Krav om melding ved utsetting i hagedam*

Den som setter ut vannlevende fremmede organismer i hagedam, som etter § 12 første ledd bokstav a er unntatt fra kravet om tillatelse, jf. vedlegg V, skal gi melding til Miljødirektoratet i samsvar med § 16.

Kapittel IV. Søknad, søknadsbehandling og melding

§ 14. *Krav til søknaden*

- (1) Søknad om tillatelse til innførsel eller utsetting av organismer skal rettes til Miljødirektoratet på fastsatt skjema.
- (2) Søknaden skal inneholde følgende opplysninger
  - a) søkers og eventuell eksportørs navn, adresse, e-postadresse og telefonnummer samt organisasjonsnummer dersom søker er en virksomhet,
  - b) organismens vitenskapelige og eventuelle norske eller engelske navn, naturlig utbredelsesområde samt informasjon om hvor organismen er hentet fra,
  - c) formålet med innførselen eller utsettingen,
  - d) antall eller annen angivelse av mengde organismer det søkes tillatelse til innførsel eller utsetting av,
  - e) ved søknad om utsetting; kartfesting eller annen angivelse av stedet der utsettingen er planlagt, grunneiers navn og adresse, planlagt tidsrom for utsettingen, angivelse av arter og naturtyper som finnes i og rundt området der utsettingen er planlagt, samt en angivelse av eksisterende og framtidige påvirkninger på arter, naturtyper og økosystemer der utsettingen er planlagt,
  - f) en klargjøring av de virkninger innførselen eller utsettingen kan ha for det biologiske mangfold, herunder vurdering av organismens og eventuelle kjente følgeorganismers evne til overlevelse, reproduksjon og spredning under norske forhold, samt risiko for uheldige følger for arter, naturtyper og økosystemer, og
  - g) en beskrivelse av planlagte tiltak for å forebygge eventuell risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold.
- (3) Opplysningene som nevnt i andre ledd bokstav f skal, så langt det er rimelig, underbygges med dokumentasjon.

§ 15. *Søknadsbehandlingen*

- (1) Miljødirektoratet skal vurdere om søknaden oppfyller de krav som stilles i § 14. Hvis opplysningene i søknaden ikke i tilstrekkelig grad klarlegger de virkninger innførselen eller utsettingen kan ha for det biologiske mangfold, kan Miljødirektoratet kreve ytterligere opplysninger og dokumentasjon fra søker, og ved behov igangsette nødvendige tilleggsutredninger.
- (2) Kostnader som måtte oppstå i forbindelse med frambringelse av opplysninger, dokumentasjon og tilleggsutredninger etter første ledd, skal dekkes av søker, så langt det ikke er urimelig.
- (3) Ved vurderingen av søknaden, skal det særlig legges vekt på om den omsøkte organismen og eventuelle følgeorganismer kan medføre risiko for uheldige følger for det biologiske

mangfold. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at innførselen eller utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

- (4) Miljødirektoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold.

§ 16. *Krav til melding om innførsel og utsetting*

- (1) Melding etter §§ 8, 13 og 35 første ledd skal gis til Miljødirektoratet på fastsatt skjema og skal inneholde følgende opplysninger:
- a) meldepliktiges navn, adresse, e-postadresse og telefonnummer samt organisasjonsnummer dersom den meldepliktige er en virksomhet,
  - b) organismens vitenskapelige og eventuelle norske eller engelske navn,
  - c) formålet med innførselen eller utsettingen,
  - d) ved utsetting, angivelse av hvor utsettingen skal finne sted.
- (2) Melding etter §§ 8 og 13 skal gis før første gangs innførsel eller utsetting.
- (3) Melding etter første ledd gjelder for ytterligere innførsler eller utsettinger på samme sted, av individer av meldte organisme, til samme formål, for en periode på tre år, med mindre betingelsene for innførsel eller utsetting endres i medhold av § 33.
- (4) Kvittring for meldingen skal oppbevares hos den meldepliktige og kunne framvises ved kontroll.

§ 17. *Endring og omgjøring av tillatelser*

Miljødirektoratet kan, i samsvar med naturmangfoldloven § 67, oppheve, endre eller sette nye vilkår i en tillatelse gitt i medhold av forskriften, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake.

Kapittel V. Krav til aktsomhet og til virksomheter og tiltak som kan medføre spredning av fremmede organismer

§ 18. *Alminnelige krav til aktsomhet*

- (1) Den som er ansvarlig for innførsel, utsetting eller omsetning av organismer, eller som iverksetter tiltak som kan medføre utilsiktet spredning av fremmede organismer i miljøet, skal opptre aktsomt for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold, herunder
- a) ha kunnskap om den risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold som aktiviteten og de aktuelle organismene kan medføre, og om hvilke tiltak som er påkrevd for å forebygge slike følger, og
  - b) treffe forebyggende tiltak for å hindre at aktiviteten medfører uheldige følger for det biologiske mangfold, og for raskt å avdekke utilsiktet spredning av fremmede organismer.
- (2) Utføres en innførsel eller utsetting i henhold til en tillatelse gitt i medhold av denne forskriften eller annet regelverk, anses aktsomhetsplikten som oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.

§ 19. Tiltaks- og varslingsplikt

Dersom det oppstår skade eller fare for alvorlig skade på det biologiske mangfold som følge av innførsel, utsetting eller utilsiktet spredning av fremmede organismer, skal den ansvarlige, med mindre tilsvarende tiltaks- og varslingsplikt følger av annet regelverk, umiddelbart

- a) iverksette egnede tiltak for å avverge eller begrense skade,
- b) varsle Miljødirektoratet om det inntrufne, og
- c) så langt det er mulig, gjenopprette den tidligere tilstanden for det biologiske mangfold ved fjerning av de fremmede organismene eller andre egnede tiltak.

§ 20. Krav om å informere ansatte og mottakere av fremmede organismer

- (1) Den som er ansvarlig for aktivitet som innebærer innførsel, omsetning, formidling, hold eller utsetting av fremmede organismer, skal sørge for at ansatte og andre som er involvert i aktiviteten, har kunnskap om risiko for uheldige følger og forebyggende tiltak i samsvar med § 18 første ledd, tiltaks- og varslingsplikten etter § 19, og de øvrige bestemmelser i forskriften som gjelder for aktiviteten.
- (2) Den som er ansvarlig for omsetning eller formidling av fremmede organismer, skal gjøre kunder og andre mottakere av organismene kjent med risiko for uheldige følger og forebyggende tiltak i samsvar med § 18 første ledd, tiltaks- og varslingsplikten etter § 19, og de øvrige bestemmelser i forskriften som gjelder for de aktuelle organismene.

§ 21. Krav til oppbevaring og emballering under transport

Den som er ansvarlig for innførsel eller transport av organismer som kan medføre risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold dersom de spres, skal sørge for at organismene oppbevares eller emballeres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet under transporten.

§ 22. Krav om tiltak ved hold av vannlevende fremmede organismer

Den som er ansvarlig for hold av vannlevende fremmede organismer i hagedam, eller i akvarier og andre lukkede beholdere, skal påse at vann fra slike innretninger ikke tømmes i sjø eller vassdrag, eller i avløp uten rensing som forhindrer at organismer slipper ut i miljøet.

§ 23. Krav om skriftlig miljørisikovurdering ved etablering og utvidelse av parkanlegg og transport- og næringsutbyggingsområder

Før utsetting av fremmede landlevende planter som skjer i forbindelse med etablering eller utvidelse av parkanlegg eller transport- og næringsutbyggingsområder, skal den ansvarlige utarbeide en skriftlig vurdering, av rimelig omfang, av de aktuelle plantenes spredningsevne og den risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold utsettingen medfører, der

eventuelle forebyggende tiltak etter § 18 inngår. Vurderingen skal ved forespørsel gjøres tilgjengelig for Miljødirektoratet.

§ 24. *Krav om tiltak rettet mot mulige vektorer og spredningsveier for fremmede organismer*

- (1) Den som er ansvarlig for innførsel, omsetning, formidling eller utsetting av organismer, skal, så langt det er rimelig, iverksette undersøkelser for å oppdage, og treffe forebyggende tiltak for å hindre spredning av følgeorganismer som kan medføre risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold.
- (2) Den som er ansvarlig for innførsel av mulige vektorer for utilsiktet spredning av fremmede organismer til miljøet, skal vurdere risikoen for slik spredning, og i rimelig utstrekning, treffe tiltak for å forhindre dette, slik som rengjøring, avbarking eller annen behandling.
- (3) Før iverksetting av tiltak som medfører tilførsel av vann fra ett vassdrag til et annet eller til andre deler av samme vassdrag, slik som spyling av bruer mv., skal den ansvarlige gjøre seg kjent med tilgjengelig kunnskap om risiko for spredning av fremmede organismer som følge av tiltaket. Foreligger slik risiko, skal den ansvarlige, i rimelig utstrekning, treffe egnede tiltak for å forhindre spredning.
- (4) Før flytting av løsmasser eller andre masser som kan inneholde organismer, skal den ansvarlige, i rimelig utstrekning, undersøke om massene kan inneholde organismer som kan medføre risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold dersom de spres, og treffe egnede tiltak for å forhindre slik risiko, slik som bruk av masser fra andre områder, tildekking, nedgraving, varmebehandling, eller levering til lovlig avfallsanlegg.
- (5) Fiskeretskaper, båter eller annet utstyr til bruk i vassdrag, skal rengjøres og tørkes før innførsel.
- (6) Dersom det foreligger risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold, kan Miljødirektoratet gi forskrift om krav til rengjøring eller annen behandling av mulige vektorer for utilsiktet spredning av fremmede organismer, om krav til dokumentasjon for at slik behandling er gjennomført, og om forbud mot flytting av fiskeretskaper, båter eller annet utstyr til bruk i vassdrag.

Kapittel VI. Merking og internkontroll

§ 25. *Merking av forsendelser*

- (1) Ved innførsel skal forsendelser med organismer være merket med organismenes vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn, og antall eller annen angivelse av mengde organismer.
- (2) Ved innførsel som krever tillatelse eller melding, skal forsendelsen merkes med referansen oppgitt i tillatelsen eller i kvitteringen for mottatt melding. Tilsvarende gjelder når det er gitt dispensasjon i medhold av § 31.

- (3) Krav om merking etter denne bestemmelsen gjelder ikke for forsendelser med fôrvarer, såvarer, samt andre planter og plantedeler som er underlagt krav om merking i forskrift gitt i medhold av matloven.

§ 26. *Plikt til å føre internkontroll*

- (1) Virksomheter som driver med innførsel, omsetning, hold eller utsetting av fremmede organismer skal etablere og dokumentere internkontroll. Internkontrollen, og dokumentasjonen av denne, skal tilpasses virksomhetens art, aktiviteter og størrelse, og skal utføres i det omfang som er nødvendig for å etterleve bestemmelsene i eller i medhold av forskriften.
- (2) Internkontrollen skal sikre at virksomhetens ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, herunder kravene i kapittel V, om vilkårene for tillatelse til innførsel eller utsetting, og om rutinene for etterlevelse av reglene.
- (3) Internkontrollen skal som et minimum inneholde:
  - a) rutiner for å sikre at kravene i eller i medhold av forskriften blir overholdt,
  - b) rutiner virksomheten følger dersom avvik oppstår og for å hindre gjentakelse av avvik,
  - c) rutiner for å sikre at ansatte, eller andre som er involvert i virksomheten, overholder vilkår gitt i tillatelse, og
  - d) opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutinene blir overholdt.
- (4) Virksomheten skal gjøre dokumentasjon av internkontrollen tilgjengelig ved kontroll.

Kapittel VII. Kontroll med innførsel

§ 27. *Kontroll med innførsel*

- (1) Tollmyndighetene fører kontroll med at organismer ikke innføres i strid med forskriften.
- (2) Tollmyndighetene kan kreve at tillatelse til innførsel, eller kvittering for mottatt melding om innførsel, framvises på tollstedet, og kan foreta ytterligere kontroll for å avklare om øvrige krav etter forskriften er oppfylt. Ved tvil om hvorvidt kravene etter forskriften er oppfylt, kan tollmyndighetene holde tilbake organismene inntil Miljødirektoratet har avklart dette.

§ 28. *Innførsel i strid med forskriften*

- (1) Dersom innførselen ikke tilfredsstillter forskriftens krav til tillatelse eller melding, eller består av organismer som er forbudt, jf. § 5, og det ikke er gitt dispensasjon til innførselen, kan tollmyndighetene holde organismene tilbake inntil Miljødirektoratet har truffet en beslutning om den videre behandling av innførselen, jf. § 32 første ledd.
- (2) Ved fare for rømming eller spredning av organismer, jf. § 21, kan tollmyndigheten holde organismene tilbake inntil faren for rømming eller spredning er over, eller Miljødirektoratet har truffet en beslutning om den videre behandling av innførselen, jf. §

32 første ledd. Dette gjelder selv om innførselen for øvrig oppfyller kravene for innførsel etter forskriften.

§ 29. *Kostnader*

Kostnader forbundet med tilbakeholdte organismer og videre behandling av disse, kan kreves dekket av den som er ansvarlig for innførselen av organismene, jf. naturmangfoldloven § 71 andre ledd.

Kapittel VIII. Innesluttet hold av vilt

§ 30. *Innesluttet hold av vilt*

Innesluttet hold av vilt som kan innføres i medhold av § 7 første ledd bokstav a, jf. vedlegg II, er tillatt såfremt holdet utøves i samsvar med kravene i kapittel V og kravene til internkontroll i § 26, og viltet ikke er innført i strid med forskrift 15. november 2002 nr. 1276 til gjennomføring av konvensjon 3. mars 1973 om internasjonal handel med truede arter av vill flora og fauna (CITES). For ilder (*Mustela putorius*) gjelder adgangen til innesluttet hold etter første punktum kun for dyr som er sterilisert.

Kapittel IX. Avsluttende bestemmelser

§ 31. *Dispensasjon*

Når viktige samfunnsmessige hensyn tilsier det kan Miljødirektoratet gjøre unntak fra bestemmelsene i forskriften, dersom dette ikke er i strid med forskriftens formål.

§ 32. *Håndheving og sanksjoner*

- (1) Miljødirektoratet håndhever bestemmelsene i forskriften etter naturmangfoldloven §§ 69 til 73. Håndheving av bestemmelser vedtatt i medhold av viltloven § 7 andre ledd, skjer med hjemmel i naturmangfoldloven §§ 69, 71, 72 og 73, jf. viltloven § 7 andre ledd.
- (2) Overtredelse av forskriften eller vedtak fattet i medhold av forskriften, kan medføre miljøerstatning eller straff etter naturmangfoldloven §§ 74 og 75. Overtredelse av § 30, som er vedtatt i medhold av viltloven § 7 andre ledd, kan medføre straff etter viltloven § 56.

§ 33. *Endringer i forskriften*

Klima- og miljødepartementet kan gjøre endringer i forskriften med vedlegg.

§ 34. *Forskriftens ikrafttreden*

- (1) Denne forskriften trer i kraft [...].
- (2) Krav om melding etter §§ 8 og 13 trer i kraft ett år etter forskriftens ikrafttreden.
- (3) For planter innen slektene *Amelanchier*, *Berberis*, *Cotoneaster*, *Laburnum*, *Lonicera*, *Populus*, *Salix*, *Sorbus* og *Swida* som er oppført i vedlegg IV, trer forbudet mot utsetting og omsetting etter §§ 9 og 10 i kraft fem år etter forskriftens ikrafttreden. Det kreves ikke tillatelse for utsetting av disse plantene i områder som angitt i § 12 første ledd bokstav b ii og iii i overgangsperioden.

§ 35. Overgangsbestemmelser for hold av fremmede organismer i hagedam

- (1) Den som er ansvarlig for hold av vannlevende fremmede organismer i hagedam som ble satt ut før denne forskriften trådte i kraft, og som etter § 12 første ledd bokstav a er unntatt fra kravet om tillatelse, skal gi melding til Miljødirektoratet i samsvar med § 16 innen to år etter forskriftens ikrafttreden.
- (2) Hold i hagedam av vannlevende fremmede organismer som ikke er omfattet av unntaket fra kravet om tillatelse i § 12 første ledd bokstav a, og som ble satt ut i hagedammen før denne forskriften trådte i kraft, er tillatt i en overgangsperiode på fem år fra forskriftens ikrafttreden, såfremt utsettingen ble gjennomført i henhold til de regler som gjaldt på utsettingstidspunktet, og holdet ikke kan påregnes å medføre risiko for uheldige følger for det biologiske mangfold i overgangsperioden.

§ 36. Ikrafttreden av oppheving av lovbestemmelser

Fra tidspunktet for ikrafttreden av denne forskriften trer opphevingen av følgende lovbestemmelser i kraft, jf. naturmangfoldloven § 78:

1. Lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt §§ 26 nr. 9 og 47.
2. Lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefisk og innlandsfisk m.v. §§ 8 og 9.

§ 37. Oppheving av og endringer i andre forskrifter

- (1) Fra tidspunktet for ikrafttreden av denne forskriften oppheves følgende forskrifter:
  1. Forskrift 17. februar 2009 nr. 212 om forbud mot import, utsetting, omsetning og hold av vasspest (*Elodea canadensis*) og smal vasspest (*Elodea nuttallii*).
  2. Forskrift 18. desember 1992 nr. 1174 om import av akvarieorganismer.
- (2) Fra tidspunktet for ikrafttreden av denne forskriften gjøres følgende endringer i forskrift 11. november 1993 nr. 1020 om utsetting av fisk og andre ferskvannsorganismer (endringer i kursiv):

Ny tittel skal lyde:

Forskrift 11. november 1993 nr. 1020 om utsetting av fisk og andre ferskvannsorganismer
av stedegen stamme for kultiveringsformål

Ny § 1 skal lyde:

Virkeområde

Forskriften gjelder utsetting i vassdrag av anadrome laksefisk, innlandsfisk og andre ferskvannsorganismer av stedegen stamme, herunder levende rogn eller unger, for kultiveringsformål. Stedegen stamme er fisk eller andre ferskvannsorganismer som har sitt opphav fra den opprinnelige, lokale bestanden.

Ny § 2 skal lyde:

Tillatelse til utsetting i vassdrag for kultiveringsformål

Uten særskilt tillatelse er det forbudt å sette ut fisk eller andre ferskvannsorganismer av stedegen stamme for kultiveringsformål. Forbudet gjelder ikke utsetting i kultiveringsanlegg med gyldig tillatelse etter forskrift 30. desember 1992 nr. 1232 om etablering og drift av kultiveringsanlegg for fisk og kreps.

Fylkesmannen kan gi tillatelse til utsetting av anadrome laksefisk i ferskvann, og av innlandsfisk og andre ferskvannsorganismer som ikke blir forvaltet av fylkeskommunen.

Fylkeskommunen kan gi tillatelse til utsetting av innlandsfisk og andre ferskvannsorganismer som blir forvaltet av fylkeskommunen.

§ 3 oppheves.

§ 4 oppheves.

§ 5 oppheves.

§ 6 blir til § 3.

§ 7 blir til § 4.

§ 8 blir til § 5.

- (3) Fra tidspunktet for ikrafttreden av denne forskriften gjøres følgende endringer i forskrift 30. desember 1992 nr. 1232 om etablering og drift av kultiveringsanlegg for fisk og kreps (endringer i kursiv):

§ 1 nytt fjerde ledd skal lyde:

Tiltak etter første ledd som kan medføre spredning av organismer som ikke er av stedegen stamme, krever tillatelse etter forskrift [xx.xx.201x] om fremmede organismer.

- (4) Fra tidspunktet for ikrafttreden av denne forskriften gjøres følgende endringer i forskrift 15. november 2004 nr. 1468 om fysiske tiltak i vassdrag (endringer i kursiv):

§ 1 nytt femte ledd skal lyde:

Fysiske tiltak etter første ledd som kan medføre spredning av organismer som ikke er av stedege stamme, krever tillatelse etter forskrift [xx.xx.201x] om fremmede organismer.

- (5) Fra tidspunktet for ikrafttreden av denne forskriften gjøres følgende endringer i forskrift 14. mars 2003 nr. 349 om innfangning og innsamling av vilt for vitenskapelige eller andre særlige formål (endringer i kursiv):

§ 3 nytt andre ledd skal lyde:

Utsetting av innfanget vilt av arter, underarter eller bestander som ikke fra før finnes naturlig i distriktet, reguleres av forskrift [xx.xx.201x] om fremmede organismer.

- (6) Fra tidspunktet for ikrafttreden av denne forskriften gjøres følgende endringer i forskrift - 15. februar 1999 nr 357 om hold av vilt i fangenskap, oppdrett av vilt i innhegnet område, og om jakt på oppdrettet utsatt vilt:

§ 2-1 ny tittel skal lyde:

Oppdrett uten særskilt tillatelse

§ 2-1 fjerde ledd oppheves.

- (7) Fra tidspunktet for ikrafttreden av denne forskriften gjøres følgende endringer i forskrift 11. august 1978 nr. 3765 om forvaltning av vilt og ferskvannsfisk på Svalbard og Jan Mayen:

§ 17 skal lyde:

Uten departementets samtykke er det forbudt å sette ut vilt og fisk på Svalbard.

Vedlegg til forskriften:

vedlegg I: organismer som det er forbudt å innføre, jf. § 5.

vedlegg II: organismer som kan innføres uten tillatelse, jf. § 7 første ledd bokstav a.

vedlegg III: organismer som ikke er omfattet av unntak fra kravet om innførselstillatelse i § 7 første ledd, jf. § 7 andre ledd.

vedlegg IV: organismer som det er forbudt å sette ut og omsette, jf. §§ 9 og 10.

vedlegg V: organismer som kan settes ut uten tillatelse, jf. § 12 første ledd bokstav a.

vedlegg VI: organismer som ikke er omfattet av unntak fra kravet om utsettingstillatelse i § 12 første ledd, jf. § 12 andre ledd.